

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 18 stycznia 2022 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 612)

I. Cel i przedmiot ustawy

W ustawie o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, przewidziano zmiany w przepisach przejściowych ustaw:

- 1) z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,
- 2) z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw,
- 3) z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu, celem zmian jest przesądzenie, który reżim prawny ma znaleźć zastosowanie w przypadku postępowania dotyczącego decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej przed uzyskaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, w stosunku do której inwestor wystąpił już z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W art. 1 noweli zaproponowano dodanie do art. 545 ustawy – Prawo wodne ustępu 1c, zgodnie z którym do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie (nastąpiło to z dniem 1 stycznia 2018 r.) dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej przed uzyskaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w

zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszącej (art. 72 ust. 1 pkt 18a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko), stosować się będzie przepisy nowego Prawa wodnego.

W art. 2 noweli przewidziano zmianę w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw. Polega ona na dodaniu w art. 4 ustępu 2a, w świetle którego do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy (weszła ona w życie z dniem 23 września 2019 r.) dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej przed uzyskaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszącej, stosować się będzie przepisy art. 66, art. 72, art. 74, art. 74a, art. 77, art. 80, art. 81, art. 84, art. 86d, art. 96, art. 97, art. 108, art. 109 i art. 112 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w nowym brzmieniu.

Z kolei w art. 3 noweli zmienia się ustawę z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw. Zmiana sprowadza się do dodania art. 36a stanowiącego, iż do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy (weszła ona w życie z dniem 18 września 2020 r.) dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej przed uzyskaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszącej, stosować się ma przepisy ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w zmienionym brzmieniu.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy został wniesiony przez grupę posłów w dniu 8 grudnia 2021 r. (druk sejmowy nr 1843).

Jego pierwsze czytanie miało miejsce w Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych oraz Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

W drugim czytaniu posłowie zgłosili do projektu wniosek o odrzucenie w całości.

Za przyjęciem ustawy głosowało 249 posłów, przy 182 głosach przeciw i 10 wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

Istotą zmian zawartych w analizowanej ustawie jest uzupełnienie trzech zmienianych ustaw o przepisy przejściowe, które nakazą stosowanie nowych regulacji do trwających już postępowań dotyczących lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszącej.

Taka praktyka budzi wątpliwości z punktu widzenia spójności, stabilności i funkcjonalności systemu prawa, zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę, że zmieniane ustawy już od dawna są częścią porządku prawnego (np. Prawo wodne weszło w życie ponad cztery lata temu).

Tworzenie przepisów przejściowych, które w praktyce mają mieć moc wsteczną, poza tym, że jest złą praktyką legislacyjną, może być negatywnie oceniane z punktu widzenia zgodności z Konstytucją. Trybunał Konstytucyjnego stoi na stanowisku, że zapisane w art. 2 Konstytucji RP zasady państwa prawnego, a zwłaszcza zasady zaufania obywatela do państwa, pewności prawa oraz ochrony praw nabytych, nakazują takie wprowadzanie w życie nowych przepisów, by ich adresaci dysponowali dostateczną ilością czasu na odpowiednie pokierowanie swoimi sprawami i dostosowanie się do zmienionej sytuacji prawnej. Dotyczy to tym bardziej sytuacji, w której nowe reguły postępowania wprowadza się po kilku latach obowiązywania danej konstrukcji prawnej.

Maciej Telec

Główny legislator